

LÆRERVEJLEDNING

EMNE: Hjælpssomhed

TRIN: Indskoling og mellemtrin.

Intro

Dette emne sætter fokus på:

- omsorg for andre.
- at lyve.
- forskellen på at sladre og hjælpe.

Formål

Når man er sammen hver dag, er det naturligt, at der indimellem opstår konflikter og uenigheder. Heldigvis oplever to tredjedele af børnene, ifølge undersøgelsen Termometeret fra DCUM, at uvenskaberne for det meste eller altid bliver løst på en god måde. Formålet med dette emne er at få endnu flere til aktivt at hjælpe andre.

Spørgsmål til debat

Se filmen: "Hjælp hinanden!"

Spørgsmålene kan tages som en fælles klassesdebat eller i mindre grupper.

Du kan vælge at bruge pdf'en gruppeinddeling.

Det indsatte citat kan bruges til at få eleverne til at give eksempler fra deres eget liv. Det er ligeledes tænkt som afsæt til de efterfølgende spørgsmål.

Bed eleverne om at tage noter undervejs – og gør det evt. også selv. Disse kan bruges i senere opgaver og til at udarbejde aftaler for klassen.

Overordnede spørgsmål

- Hvilke tanker sætter filmen i gang hos jer?
- Hvad vil det sige at vise omsorg for andre?

LÆRERVEJLEDNING

EMNE: Hjælpssomhed

TRIN: Indskoling og mellemtrin.

Læs citatet og svar på de næste spørgsmål:

“Engang da jeg spillede fodbold med nogle fra min klasse, hjalp jeg en ven, som var oppe at slås. Og da de, som var oppe at slås, kaldte mig grimme ting, hjalp han mig, da jeg havde brug for det. Så mit gode råd er: Hvis du hjælper en ven, så får du hjælp tilbage, hvis du en dag har brug for det”.

(Citat Pige, 6. klasse. Kilde: DCUM)

- Hvordan kan vi hjælpe hinanden her i klassen? – på skolen?
- Hvad kan vi have brug for hjælp til?
- Hvorfor har alle ikke brug for hjælp til det samme?

I filmen ”Hjælpssomhed” lyver Nikolaj i en sms:

- Er det ok at lyve i nogle situationer?

Forskellen på at sladre og hjælpe:

- Hvad betyder det at sladre?
- Hvad er forskellen på at sladre og at hjælpe? – hvor går grænsen?
- Hvad mener I, man skal sige til de voksne, og hvad skal man klare selv?

Bevægelse – Beskyt din kammerat

Denne aktivitet sætter fokus på samarbejde og at hjælpe hinanden.

Eleverne inddeles i grupper på seks personer.

Fem af eleverne holder hinanden i hånden og danner en kreds. Den sjette elev står uden for cirklen og er fangeren. Han eller hun skal sige navnet på en af eleverne i cirklen og derpå prøve at røre den pågældende. Kredens deltagere skal forsøge at forhindre det. Hvis fangeren berører eleven, bytter de plads. Hvis kredsen selvforskyldt går i stykker, må fangeren vælge en ny fanger.

Fortsæt aktiviteten til alle har prøvet at være fanger og den, som skal fanges.

LÆRERVEJLEDNING

EMNE: Hjælpssomhed

TRIN: Indskoling og mellemtrin.

Kreativ opgave – Foto

Eleverne skal to og to tage fotos, som illustrerer hjælpsomhed og omsorg på skolen.

Du kan vælge at bruge pdf'en gruppeinddeling.

Eleverne kan bruge tablets eller smartphones til at tage billederne.

Inden eleverne bliver sendt på reportage, skal I tale om etik og spilleregler ved fotografering af andre. Eleverne skal spørge om lov, inden billedet tages og fortælle den fotograferede, hvad det skal bruges til.

Til slut samles alle fotografierne til en fælles fotocollage om hjælpsomhed på skolen, som I kan printe ud og hænge op i klassen.

Billedkort – Hjælpssomhed

Nedenstående illustration lægger op til en snak om hjælpsomhed.

I frikvarteret står du sammen med en af dine venner og kigger på et sjovt billede på din telefon. Et andet sted i skolegården står en dreng fra 0. klasse og græder. Hvad gør du ved det?

[Hent illustrationen til print](#)

Inddel eleverne i grupper på fire personer. Du kan vælge at bruge pdf'en gruppeinddeling.

LÆRERVEJLEDNING

EMNE: Hjælpsomhed

TRIN: Indskoling og mellemtrin.

Gennemgå reglerne inden I går i gang:

- Alle kigger grundigt på billedet.
- Tag en runde, hvor hver enkel elev fortæller, hvad de tænker om situationen. Det er vigtigt, at alle får taletid.
- De andre i gruppen må ikke kommentere på det.
- Der er ikke rigtige og forkerte svar. Alle har ret til deres egen mening.
- Når alle har tilkendegivet deres mening, er der fri debat i gruppen. Det er vigtigt med en ordentlig og respektfuld tone.

Billedkortet vises på smartboard, på elevernes tablets eller printes ud (et til hver gruppe).

Sæt tid på, hvor lang tid grupperne har til at tale om billedet.

Hvis du finder det nødvendigt, kan grupperne tale ud fra nedenstående hjælpespørgsmål.

Hjælpespørgsmål:

- Hvad sker der i situationen?
- Hvad er der mon sket, før billedet blev taget?
- Har du selv deltaget i noget lignende?
- Hvordan kan situationen udvikle sig?

Som afslutning kan I tage en fælles snak om billedet i klassen.

Bevægelse - Er du nice ved din sidekammerat?

Denne aktivitet handler om hjælpsomhed, hurtighed, at tale tydeligt og om at have det sjovt sammen.

Fremgangsmåde:

1. Eleverne sidder på deres pladser ved bordene med stolene rykket ud. Alternativt kan aktiviteten foregå udendørs i en rundkreds, hvor alles plads er markeret med en ting fx en pude, en ærtepose eller en vante.
2. Læreren starter i midten. Læreren går hen til en elev og spørger: "Er du nice ved din sidekammerat? "
3. Eleven har to svarmuligheder. Hvis der svares: "ja", skal eleven bytte plads med sidekammeraten, inden læreren når at snuppe sidekammeratens plads.

LÆRERVEJLEDNING

EMNE: Hjælpssomhed

TRIN: Indskoling og mellemtrin.

4. Den anden svarmulighed er at sige: ”nej, men jeg synes alle med X er nice”. Det kan fx være øreringe, kasket, gule madkasser, en lillebror, grønne fingervanter – mulighederne er uendelige!
5. Alle, der falder ind under den kategori, skal nu rejse sig og finde en ny plads. Læreren skal forsøge at snuppe en af de tomme pladser. Den elev, som ikke får en plads, må gå rundt og spørge på ny.

Modsætninger

Filmen ”Hjælp hinanden!” tager ud over ’hjælpssomhed’ også fat i emnerne: ’at lyve’ og ’at sladre’.

I denne opgave skal eleverne debattere deres forståelser af begreberne.

Der er to modsætningspar at vælge imellem. Vælg det, du finder mest interessant for klassen.

- Løgn – Sandhed
- Sladrehank - Hjælpssom

Lad først eleverne sidde individuelt og tænke over betydningen, mens de tager noter. På denne måde får alle mulighed for at danne sig en holdning til ordene.

Opgaven kan laves sammen med sidemakkeren, eller du kan bruge pdf’en gruppeinddeling.

Opgaven kan laves som ”walk-and-talk”, hvor parrene får 10 min. til at gå en tur og snakke om emnet. De skal medbringe de noter, de tog før.

Lav en fælles opsamling i klassen, hvor eleverne skriver deres tolkninger af ordene på tavlen/smartboard.

Du kan også vælge at lade eleverne skrive en historie eller et digt om forskellen på ordene.

LÆRERVEJLEDNING

EMNE: Hjælpssomhed

TRIN: Indskoling og mellemtrin.

Rollespil

I grupper på to til fire skal eleverne lave små teaterstykker. De vælger selv, om omdrejningspunktet er hjælpsomhed, omsorg, at lyve eller at sladre.

De kan tage udgangspunkt i noterne fra film-spørgsmålene, i situationerne fra billedkortet eller fotografierne.

Aftal på forhånd om teaterstykket skal indeholde en slutning, eller om det skal åbne op for en debat i klassen efterfølgende.

Eleverne kan lave små rollespil, hvor de selv spiller stykket. Det kan også laves som dukketeater, hvor eleverne bruger hånddukker eller laver deres egne.

Hvis eleverne har adgang til iPad eller iPhone kan teaterstykkerne også laves ved hjælp af app'en Puppet Pals. Den kan downloades i en gratis version og en betalingsversion i App Store.

Klassens Nicelines

Ud fra den viden klassen har fået gennem at arbejde med emnet "Hjælpssomhed", skal eleverne nu gøre det relevant i forhold til dem selv, klassen og skolen. Det er elevernes ord, der skal frem, fordi de ser og oplever andre ting end de voksne.

Spørgsmål:

- Hvad kan vi gøre i klassen for at være mere omsorgsfulde og hjælpsomme overfor hinanden?
- Hvordan forholder vi os til sladder kontra hjælpsomhed?

Sørg for både at tale om, hvad det kræver af den enkelte og af fællesskabet. Og tænk alle målgrupper ind – både elever, lærere og forældre.

Målet er, at klassen laver nogle fælles aftaler, som eleverne efterfølgende kan agere efter. Du kan finde inspiration til, hvordan I kan synliggøre elevernes aftaler i lærervejledningen til emnet "Vær en nice kammerat" under kreativ opgave side 4.

LÆRERVEJLEDNING

EMNE: Hjælpsomhed

TRIN: Indskoling og mellemtrin.

Forældreinddragelse

Det er vigtigt, at forældrene også bliver inddraget i og orienteret om jeres arbejde med klassens trivsel, så de kan arbejde i samme retning som resten af klassefællesskabet.

Del information om elevernes arbejde over Skoleintra eller inviter forældrene til et arrangement, hvor de kan blive præsenteret for elevernes arbejde. Eleverne kan være med på mødet og formidle forløbet og deres resultater for forældrene.

Forældrene kan afprøve nogle af de samme aktiviteter som klassen:

- De kan se filmen og debattere indholdet set i forhold til deres rolle som forældre.
- De kan afprøve bevægelsesaktiviteten – Beskyt din kammerat eller Er du nice ved din sidekammerat?
- De kan se den fælles fotocollage om hjælpsomhed på skolen.
- De kan se elevernes rollespil. Og hvis ikke der er lavet en afslutning på teaterstykket, kan de debattere slutninger og udfald.
- De kan give deres bud på, hvordan de kan medvirke til, at alle bliver mere omsorgsfulde og hjælpsomme overfor hinanden. De kan tale om deres forståelse af, hvor grænsen går mellem sladder og hjælpsomhed. Hvornår og hvordan skal de blande sig? Hvad kan børnene selv?

Du kan finde mere inspiration på forældrefiduser.dk